

Handläggare

Laila Eklund

Remiss av reviderade regler för inköp och upphandling

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. skicka reviderade "Regler för inköp och upphandling", förslag daterat den 2 december 2025, på remiss till socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden,
2. remissvar ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 4 mars 2026.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade (2025-02-11 KF §15) att anta reviderad policy för inköp och upphandling, daterad 2024-10-22, samt anta reviderade regler för inköp och upphandling, daterade 2025-01-08.

Inköpsavdelningen har sett ett behov av att ytterligare förtydliga och justera vissa delar i kommunens regler för inköp och upphandling. Syftet med förändringarna är att öka effektiviteten, rättssäkerheten och flexibiliteten i direktupphandlingsprocessen samt att stärka förutsättningarna för ett enhetligt och ändamålsenligt inköpsarbete inom kommunen.

Den första föreslagna ändringen avser ett undantag från nuvarande krav på att förvaltningarna ansvarar för att beställning av upphandlingsuppdraget skickas till inköpsavdelningen vid direktupphandlingar som överstiger 100 000 kronor. I den nuvarande processen kan det uppstå praktiska hinder när en direktupphandling måste ske med kort varsel vid synnerlig brådska eller andra särskilda skäl. Detta gäller särskilt vid behov av vård- och

boendeplatser som kan uppkomma under kvällar eller helger, då tillgång till Inköpsavdelningens stöd inte alltid finns. För att säkerställa att verksamheten kan agera snabbt och rättssäkert i dessa situationer föreslås därför att direktupphandlingar av vård- och boendeplatser undantas från kravet på att beställning ska skickas till Inköpsavdelningen. Undantaget föreslås gälla permanent.

Det föreslås att följande mening läggs till under punkten 3.4.4
Direktupphandlingsförfarande när värdet på avtalet överstiger 100 000 kr:
"Vid val av leverantör ska lokal anknytning beaktas som en relevant omständighet i syfte att främja det lokala näringslivet."

Tillägget tydliggör för verksamheterna att lokala företag ska beaktas vid direktupphandlingar och visar kommunens tydliga ambition att stärka det lokala näringslivet. Genom att beakta det lokala näringslivet kan direktupphandlingar bidra till ökad sysselsättning, stärkt kompetensförsörjning och skatteintäkter som stannar i kommunen. Direktupphandlingar över 100 000 kr sker via inköpsavdelningen vilket säkerställer att alla direktupphandlingar granskas, dokumenteras och följer gällande regler och lagar.

Den tredje ändringen avser ett tillägg under avsnittet Avtalsuppföljning. I tillägget tydliggörs att avvikelser ska rapporteras så snart de upptäcks av verksamheten, och att rapporteringen ska ske i det digitala verktyg som Inköpsavdelningen anvisar. Syftet är att avvikelser ska kunna hanteras skyndsamt, följas upp systematiskt och bidra till ett stärkt avtalsuppföljningsarbete över tid.

En ytterligare ändring görs under punkt 3.2 Avrop från ramavtal, där skrivelsen "Förnyade konkurrensutsättningar (FKU) ska genomföras med stöd av Inköpsavdelningen" tas bort. Förändringen motiveras av att verksamheterna själva har möjlighet att genomföra dessa avrop via systemet och får stöd från Inköpsavdelningen vid behov.

Därutöver föreslås ett förtydligande under punkt 2.4 Inköpsavdelningen i reglerna för inköp och upphandling. I den föreslås det framgå att Inköpsavdelningen även förvaltar kommunens spendanalysverktyg, vilket redan görs i praktiken. Tillägget syftar till att säkerställa att reglerna återspeglar den faktiska ansvarsfördelningen och de arbetsuppgifter som Inköpsavdelningen idag utför.

De föreslagna justeringarna syftar sammantaget till att skapa en mer ändamålsenlig inköpsprocess, där verksamheterna ges förutsättningar att agera effektivt även i brådskande situationer och där kommunens styrning och uppföljning av avtal stärks.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna bedöms inte medföra några ökade kostnader för kommunen. Undantaget för direktupphandling av vård- och boendeplatser innebär att verksamheterna kan agera mer skyndsamt vid brådskande behov, vilket kan bidra till minskade administrativa kostnader och en effektivare resursanvändning.

Ändringen av formuleringen i avsnitt 3.4.4, från ska till bör, bedöms inte påverka kommunens totala inköpskostnader men kan skapa bättre förutsättningar för lokala företag att delta i kommunens direktupphandlingar. Detta kan på sikt bidra till ökad konkurrens och mer kostnadseffektiva inköp.

Tillägget om avvikelshantering inom avtalsuppföljningen bedöms inte medföra några nya kostnader, då rapporteringen ska ske i befintligt digitalt system. En mer strukturerad hantering av avvikelser kan i stället bidra till ett effektivare uppföljningsarbete och minskad risk för bristande avtalstrohet eller felaktiga inköp, vilket kan ge indirekta besparingar över tid.

Sammantaget bedöms beslutet inte medföra några negativa ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

De föreslagna ändringarna bedöms inte medföra några negativa sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Förslaget att justera skrivningen i avsnitt 3.4.4 till att förfrågan bör ställas till minst tre leverantörer kan få positiva sociala effekter genom att det ger bättre möjligheter för lokala företag att delta i kommunens direktupphandlingar. Detta bidrar till att stärka det lokala näringslivet i enlighet med kommunens näringslivsprogram.

Tillägget om avvikelshantering i avtalsuppföljningen kan indirekt bidra till en mer hållbar och rättssäker inköpsprocess genom att säkerställa att avtal följs och att eventuella brister upptäcks och åtgärdas i tid. En systematisk

uppföljning och avvikelsehantering kan även bidra till att kommunen uppnår sina mål inom social och ekonomisk hållbarhet.

De föreslagna förändringarna kan påverka kommunens miljöarbete positivt genom exempelvis minskad miljöpåverkan av leveranstransporter om lokala företag tilldelas kontrakt vid direktupphandlingar. De föreslagna ändringarna stödjer ett långsiktigt hållbart inköpsarbete genom ökad transparens, uppföljning och ansvarstagande i hela inköpskedjan.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2025-12-02
- Ändringsmarkerat förslag, Regler för inköp och upphandling, 2025-12-02

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande:

- Daniel Jansson- Hammargren, kommundirektör
- Laila Eklund, inköpschef

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Inköpsavdelningen, för kännedom
- Socialnämnden, för åtgärd
- Vård- och omsorgsnämnden, för åtgärd